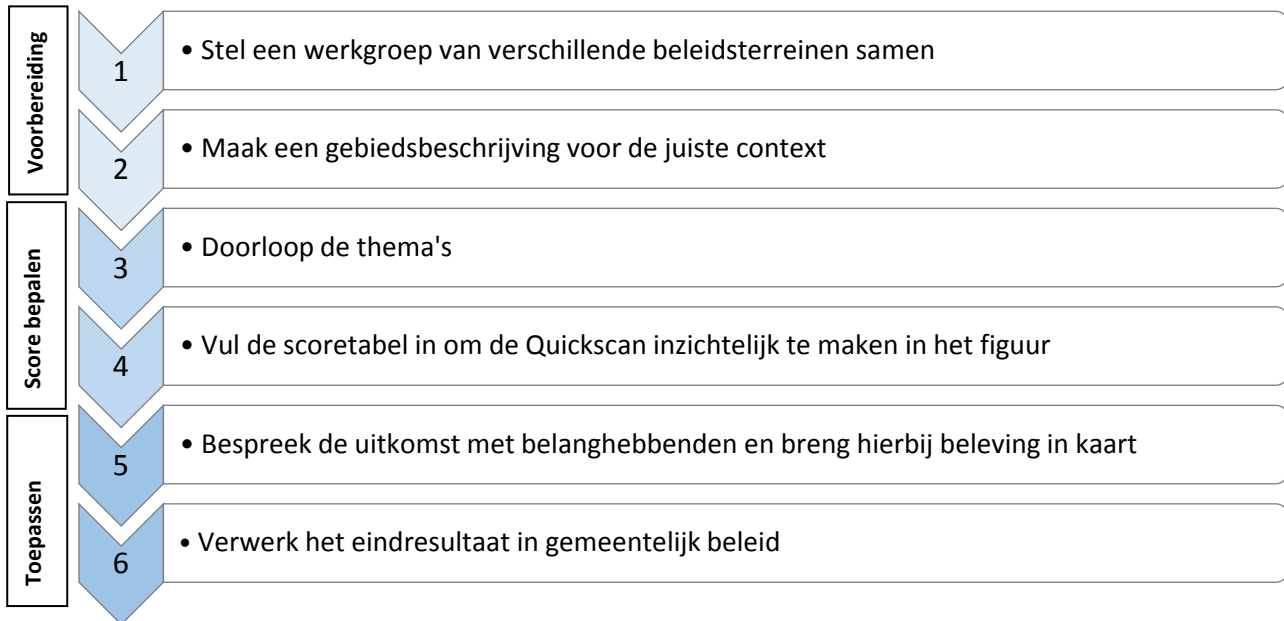

OVERZICHT STAPPENPLAN

VOORBEREIDING

1. STEL EEN WERKGROEP VAN VERSCHILLENDE BELEIDSTERREINEN SAMEN

De kracht van de Quickscan Gezonde Leefomgeving is dat het proces van het invullen van de Quickscan wordt doorlopen met collega's van verschillende disciplines van de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan publieke gezondheid, ruimtelijke planvorming, milieu, en externe partijen als de GGD en de omgevingsdienst. U krijgt zo beter inzicht in de verschillende gegevens en achtergronden van de data en u vult elkaar aan in het vormen van een totaalbeeld van de wijk of buurt.

2. MAAK EEN GEBIEDSBSCHRIJVING VOOR DE JUISTE CONTEXT

Voordat u naar de thema's gaat kijken, begint u met het maken van een beschrijving van het gebied. Het gaat hierbij om een kwalitatieve én kwantitatieve beschrijving van de wijk of buurt. Bevolkingskenmerken, fysieke kenmerken en bijzonderheden worden beschreven. Dit is van belang om de resultaten van de Quickscan in perspectief te kunnen plaatsen. Voor de kwantitatieve beschrijving zijn veel gegevens online te vinden maar een gemeente beschikt zelf waarschijnlijk ook over eigen data. Bij voorkeur vult u deze informatie aan door zelf het betreffende gebied te bezoeken. Gebruik hiervoor 'Factsheet Gebiedsbeschrijving'.

SCORE BEPALEN

3. DOORLOOP DE THEMA'S

Volg de aanwijzingen zoals die zijn uitgewerkt in de afzonderlijke factsheets. Er worden per gezondheidsthema indicatoren benoemd waarmee u snel een beeld krijgt van de situatie per buurt. Per indicator worden de resultaten (de cijfers, zoals bijvoorbeeld de concentratie fijnstof of decibellen geluid) weergegeven in een 5-puntsschaal, waarbij 1 het minst goed scoort en 5 het beste. Deze score geeft antwoord op de vraag hoe de resultaten zich verhouden tot de gezondheidsambitie van de GGD. De gezondheidsambitie en indeling van de scores is bepaald op basis van wetenschappelijke kennis en ervaringen van experts op het gebied van gezonde leefomgeving.

De Quickscan is een instrument dat op maat kan worden gemaakt. U kunt extra thema's toevoegen of thema's die niet relevant zijn weglaten. Voor een aantal thema's zijn er wellicht betere of meer recente data beschikbaar binnen de eigen gemeente of bij omgevingsdienst, provincie of GGD. Gebruik in dat geval de lokale data. Als lokale gegevens moeilijk te vertalen zijn naar een score, kunt u advies vragen bij uw GGD.

Er zijn op dit moment enkele thema's die in de Quickscan ontbreken vanwege een gebrek aan (openbare) data. Op pagina 4 van het document 'Algemene Toelichting' vindt u een lijst met voorbeelden hiervan. U kunt deze thema's toevoegen als daar lokale data voor zijn.

4. VUL DE SCORETABEL IN OM DE QUICKSCAN INZICHTELIJK TE MAKEN IN HET FIGUUR

De verschillende scores kunnen in de scoretabel in Excel worden ingevuld om een overzicht van de scores te krijgen in de vorm van een wiel. Indien gewenst kunnen thema's naar eigen inzicht worden weggehaald of toegevoegd (zie instructie in het Excel-document). Hier zijn ook invulvelden opgenomen voor eventuele aantekeningen over de afweging die gemaakt is bij het bepalen van de score.

Tips bij het invullen

Omgaan met variatie: Het zal regelmatig voorkomen dat er verschillende waardes te zien zijn binnen een wijk of buurt. Om tot één score te komen in een buurt of wijk, is de aanbeveling om de slechtste score te kiezen, omdat dit deel van de wijk op dit punt extra aandacht nodig heeft. Echter, de data zijn niet zwart-wit. Aan de hand van aanvullende kennis over het gebied en over de bewoners kan (na discussie) anders bepaald worden. Zo kan er ook besloten worden om een lagere score toe te kennen wanneer er bijvoorbeeld veel mensen uit kwetsbare groepen wonen in een buurt. Gebruik hier voor de Factsheet Gebiedsomschrijving. In het Excel document is per thema ruimte om aantekeningen te maken.

Transparantie van de kaartlagen: De kaarten uit de Atlas Leefomgeving en de Klimateffectatlas werken met verschillende kaartlagen. Soms helpt het om deze transparantie (vaak uitgedrukt in een percentage) aan te passen om de juiste waarde af te kunnen lezen.

Missende data: De data weergegeven in bijvoorbeeld de Atlas Leefomgeving zijn (deels) afhankelijk van aanlevering vanuit de gemeenten of provincies. Niet alle gemeenten stellen de data openbaar beschikbaar terwijl ze wel aanwezig zijn. Raadpleeg altijd collega's.

TOEPASSEN

5. BESPREEK DE UITKOMST MET BELANGHEBBENDEN EN BRENG HIERBIJ BELEVING IN KAART

Het eindresultaat wordt overzichtelijk gepresenteerd zoals in onderstaand voorbeeld. Dit resultaat met eventuele toelichtingen kunt u gebruiken om de discussie te voeren over de gezondheid in de leefomgeving bij ontwikkelingen in buurt of wijk.

Naast de (openbare) data over de leefomgeving, is de beleving van de leefomgeving van groot belang. Zijn er voor de bewoners andere knelpunten dan uit het figuur naar voren komen? Bij de beleving kunnen thema's een rol spelen die niet in het 'data-wiel' voorkomen. Bijvoorbeeld thema's waarvan (tot nu toe) geen data beschikbaar zijn, zoals aanwezigheid van speelplekken of buurthuizen.

Voorbeeld van een ingevuld figuur van de Quickscan

De beleving van bewoners en eventueel ook gebruikers) van een gebied, kan op verschillende manieren in kaart worden gebracht:

1. Met een (schriftelijk of telefonisch) belevingsonderzoek. Het is van belang om hiervoor standaard, gevalideerde vraagstellingen te gebruiken. In het RIVM rapport '[Naar een beleving van de leefomgeving. Handreiking en vragenlijst voor GGD'en](#) uit 2009 staan een groot aantal vragen die gebruikt kunnen worden bij een belevingsonderzoek. De GGD heeft aanvullende en recentere vragen op een aantal thema's.
2. Via een bewonersbijeenkomst. Nodig daarbij ook gebruikers en ondernemers uit.
3. Ook kunnen bewoners en gebruikers van een gebied ondervraagd worden tijdens een rondwandeling door de buurt of wijk.

De informatie over beleving kan bijvoorbeeld in een tweede wiel worden gezet en de verschillen kunnen worden besproken.

6. VERWERK HET EINDRESULTAAT IN GEMEENTELIJK BELEID

Bespreek het resultaat met professionals binnen en mogelijk ook buiten uw organisatie (GGD, omgevingsdienst, provincie). Bekijk welke mogelijkheden er zijn voor verbetering van de leefomgeving. Leg de ideeën vast in gemeentelijk beleid, gemeentelijke visies etc.

1. Doe een gericht voorstel voor gebiedsambities. Het ligt in de lijn van de Omgevingswet dat gemeenten zelf tot afwegingen per gebied komen. In de factsheets wordt per thema een voorstel gedaan voor ambities. Bespreek in hoeverre deze in het gebied hanteerbaar zijn.
2. Organiseer en evalueer het verdere beleidsproces met structureel aandacht voor een gezonde en veilige leefomgeving. Bedenk daarbij dat in het omgevingsplan

(bestemmingsplan) veel te regelen is dat tot voor kort ondenkbaar was, zoals het vaststellen van lokale omgevingswaarden.

3. Betrek de omgeving (burgers, gebruikers en ondernemers) gedurende het gehele proces.

TEN SLOTTE

Heeft u suggesties, vragen of andere opmerkingen? Aarzel niet contact op te nemen met uw GGD.